

ХАЛЪМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Халъмг таньгчин, Элст балгсна комитетсин болн Халъмг АССР-н Деед Советин газет.

№ 233 (3217)

1958 дж. ноябрин 22

Үнн 20 деншг

Мана алдр төрскн эврәннь билглгч чидлин күцц цецкрджәх цагт бә-
әдж, коммунизм мин хаалгъар уралан
бат ишкдләр, ицгтә кевәр йовдж
йовна.

(КПСС-н XXI-ч хург деер үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүд).

1959—1965 ДЖИЛМҮДТ ССССР-Н ОЛН-АМТН А ЭДЛАХУН ДЕЛГРЛТИН КОНТРОЛЬН ТО

(КПСС-н XXI-ч хург деер үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүд)

(Экльц 229, 230, 231, 232-ч номермүд).

Сибирин оln-амтнә эдла-ахуд тавгдджәх агъу ик мөнгн, энүнд бәәх газрин өрин зөбриг цуг Советск Союзин экономикиг бөдлүлхин төлә олзлх эв-аргь өгхми. Сибирт тосхгдджәх электростанце үүлдврт орулгдсна хөбн, электрическ күчн-чидл гаргългн Европин ямаран чиги орн-нутгинәс икәр гаргьгдхми.

Украинск Советск Социалистическ Республик

Украинск ССР-н промышленностин цуг продукциан джилн эргид дүннхд 77 процент немдж өсми, хар металлург, нүүрснә промышленность, химическ промышленность, энергетик, нефтин бо-

ли газин промышленность, маши тосхлгн, шикрин промышленность мег тним промышленностин эрки аныгсиг цааранднь делгрүлгн темдгдджәнә.

Украинск ССР-н эдла-ахун делгрлтин төлә 214—219 миллиард арслнь кемджәтә капиталын тавцин мөнгн темдгдджәнә, энүнәс 50 гар процентнь күнд промышленностин көтлврч аныгсүр зөрүлгд-джәнә, Западн областьсар промышленн ик кесг предприятие тосхгдхми.

Республикин хар металлурга төмр-рудан болн марганцевой промышленностиг ахулддж делгрүлг-гн теткылгнә төр тавгдджәнә, Криворожск төмр рудан бассейнд горнообогатителн 5 комбинат болн Кременчугск төмр руда гардг газрт комбинат тос-хгдджана, Камыш-Бурунск комбинат икдүлгдхми. Цуг эи керг-үүлдвр долан джилн эргид төмр руда гаргългн 1,6 холван икдүлх эв-аргь өгхми. Никопольск марганец гардг газрт марганцин руда гар-гългн 2,2 холван икдхми.

Республикд долан джилн эргид цө халыгн 47—57 процент немдж өсхми, болд — 38—45 процент, прокат гаргългн — 32—39 процент немдж өсхми. Энүнд прокатин болн турбинә хамгин ховр аныгн гаргългн 2—3 холван икдхми.

Украинә нүүрснә промышленностьд Донбассд үүлдджәх шахте ясдж шинрүлгьәр болн шин ша-хте тосхлгьар болн, бас тедү мет, Львовск-Вольнск нүүрснә бассейниг делгрүлгьәр ик гидг көдлмш темдгдджәнә.

1965 джилд нефть гаргългн 6 сай тоннд, газ — 31,5 миллиард кубометрт күрхми. Нефть эд-бод келгнә гурвн завод болн магистральн кесг газо-проводе тосхлгн темдгдджәнә.

Ирин болн дахуль газ дакад коксохимическ про-изводствин күш олзлгнә улд химическ промыш-ленность, нег үлү органическ синтезин продукте гаргългн түргн делгрлтан авхми. Долан джилн эргид химическ гурвн ик завод тосхгдхми, дакад вискози болн капрона утцна заводмудин, шинн за-водин тосхлте, калийн комбинатинг өргдүлгн, күкрин комбинат тосхлгн төгсхми.

Түләнә электрическ күчтә кесг станце тосхлгнәс болн Кременчугск ГЭС үүлдврт орулгнәс көлтә республикд энергетическ баз ахулддж делгрүлгн темдгдджәнә.

Ирх долан джилн эргид маши тосхлгнә Укра-инә заводмудиг шинлнүгдүлгнә болн эднә кү-чинь олзлгь сәәрүлгнә халхд ик гидг көдл-мш кегдх зөвтә.

Одн амтнә эдлври эд-тавр гаргългн зөвәр икд-хми. Текстильн ик предприятие тосхгдхми, мебель гаргългн хойр холван өсхми.

Хот-хоолин болн махн-үснә промышленностиг цааранднь делгрүлгн халгдджәнә. 1965 джилд шикр гаргългн 4,9—5,3 сай тонн күртл икдхми.

Селәнә эдла-ахун халхин гол төрн — техническ культур болн маин шим-шүүс гаргългн болн, бас тедү мет, ургьц бөдлүлгнәс көлтә буудя гаргъл-

гн, сад болн виноград тарлгь делгрүлгн бол-джана. 1965 джилд нари цецг, бодниц гаргългн 1957 джилнәс дүннхд 1,4 холван, махн болн үсн — 2 холван, бидгн — 1,8 холван, поос гаргъл-гн — 1,6 холван икдджәнә. Шикрин свекл гаргъл-гн 36—40 сай тоннд күргдхми. Долан джилн эргид 400 миньгь шаху газрт сад болн ягодник, 340 миньгн гектар газрт виноград тарлгн халг-дджәнә.

Темдгдджәх даалгьврмуд күцәлгнә ашд Ук-раинск ССР амн болгнә тоод промышленн продук-цин гол аныгс гаргългьарн, икәр өсдж делгрн ка-питалистическ орн-нутгудас давдж гархми. Тиигәд, Украинск ССР 1965 джилд цө гаргългьарн 1957 джилд амн болгнә тоод күцсн США-н производ-вин кемджәнәс дүннхд 1,7 холван давхми, Западн Германас — 1,9 холван, Францас болн Англиас — 2,5 холван; болд гаргългьар США-н кемджәнәс дүннхд 1,2 холван, Западн Германас — 1,4 холван, Англиас — 1,6 холван, Францас — 2,2 холван дав-хми; Украинск ССР-т амн болгнә тоод электро-энерг гаргългн 1957 джилд Западн Германа болн Францин күцсн кемджәнәс даву болхми.

Белорусск Советск Социалистическ Республик

Белорусск ССР-д нефть эд-бод кедг промышле-ность бүрдәлгн, маши тосхлгнә, гиигн болн хот-хоолин промышленностиг цааранднь делгрүлгн, түләнә — энергетическ көрнүгиг зөвәр батрулгн халгдджәнә. Урдн промышленн делгрлтин дора кемджәтә бәәсн Западн областьсар промышлен-шин предприятие тосхгдхми.

Республикин эдла-ахун делгрлти дүннхд 32 мил-лиард арслнь капиталын тавцин мөнгн орулг-джана, энн урдк долан джилн эргин капиталын тавцин кемджәнәс хойрас үлү холван давджана.

Республикин промышленностин цуг продукци до-лан джилн эргид 1,8 холван икдхми. Электроэнерг гаргългн 2,6 холван өсхми, трактормуд, ачлгнә автомобильмүд гаргългн — 1,5 холван икдхми, химическ утцн, цемент — 3 холванас даву, хлопча-тобумажн эд — 18 холван, үүрмг шикр гаргългн — 6 холванас давугьар өсхми.

Маши тосхлгнә кесг ик заводмудин тосхлте төг-слгн халгдджәнә.

Республикин түләнә энергетическ көрнүгн, нефть эд-бод кедг ик заводмуд, түләнә электроста-нц, газопроводе тосхлгнәс, шин торфопредприя-тьс, торф шахлгнә заводмуд үүлдврт орулгнәс көлтә батрхми.

Химическ промышленность ик гидг делгрлтан ав-хми. Калийн комбинат, суперфосфатн болн азотн-туков заводмуд тосхлгн, хойрдгч суперфосфатн заводин тосхлт эклгн темдгдджәнә. Энүнә ашд СССР-н барун үзгт минеральн удобрень гаргългнә шин ик баз бүрдәгдхми.

Гиигн болн хот-хоолин промышленностин цаа-рандк өслт теткдджәнә.

Республикин селәнә эдла-аху цаарандан чиги үс-нә болн махна мал, махна гаха өсклгнә, шову өс-клгнә, бодниц, долгунец-олсна болн шикрин свекл гаргългнә хаалгьарн йовдж шинлнүгдхми. 1965 джилд олсн утц болн бодниц гаргългн 1957 джил-нәс дүннхд 1,5 холван икдхми, шикрин свекл — 3,2—3,6, буудя — 1,7—2 холван, мах болн үс гар-гългн — 2,1 холван икдхми.

Темдгдджәх даалгьврмуд күцәлгнә ашд Белорусск ССР 1965 джилд цугсоюзин гаргьсн ка-лийн удобрения 20 гар процентинь, металл керчдг станоксин 9 процентинь, трактормудин 19 процен-тинь, олсн утцна 15 процентинь өгхми.

Узбекск Советск Социалистическ Республик

Узбекск ССР цаарандан чиги орн-нутгин көвнү-гин гол көрнүгн болхми. Эн учрар ирх долан джи-лд көвнү тарлгнә болн энүнлә залгьлдата промыш-ленностин аныгс делгрүлгнәд гол оныг тавгдджә-нә.

Республикин оln-амтнә эдла-ахун делгрлти 35—36 миллиард арслнь капиталын тавцин мөнгн тем-дгдджәнә, эс гидж дүннхд 1952—1958 джил-мүдәс 2,4 холван икәр йилгьдджәнә.

Ирригационн тосхлт ик кемджәтәгьәр делгрүл-гдхми. Көвнү тарлгнә неквриг теткдг маши тосх-лгнә промышленность делгрлтан авхми. Промыш-ленн продукцин цуг кемджәнә долан джилн эргид 80 гар процент немдж өсхми.

Бухара эргид оln-амтнә эдла ахун агъу ик чиртә газ гардг орм секлгн, Среднй Азин ик зуугьинь бәйтхә Уралин промышленн ик центрмүд теткх га-зин ик гидг промышленность бүрдәх эв-аргь өгхми. Республикин түләнә баланст газин удельн чирнй 1958 джилд 3,3 процент бәәснәс 1965 джилд 60 про-цент күрч икдхми, энн тегәд карагандинск нүүрс зөблгнәс сулдх эв-аргь өгхми. Газин түләнәд көд-лдг хойр ик ГРЭС тосхгдхми.

Бәәри газрин кимд нүүрсәр көдлдг Ангренск ГРЭС күтц чидләрн үүлдврт орхми.

Ода үүлдджәх заводта хамдан, Узбекск ССР-т болн Киргизск ССР-т гардг цуг нефтиг эд-бод кел-гьгн теткх нефть эд-бод келгнә ик заводин тосхл-төгсхми.

Химическ промышленность болн өнүгтә металлург ик гидгәр делгрхми. Азотн-туков завод тосхгдхми. Минеральн удобрень гаргългн долан джилн эр-гид хойр холванас икәр өсхми, химическ утц гар-гългн зөвәр өсхми. Улан мөнүг, хар хоргьлдж, цагьан хоргьлдж гаргългн бүрдәгдджәнә. Цемент гаргългн дүннхд 4 холван икдхми.

Селәнә эдла-ахун халхд 1965 джилд сырец көвнү гаргългн 1957 джилд гаргьгдснас 1,3—1,4 хол-ван, тутов торгн утцн гардг кокон — дүннхд 1,6 холван, темсн — 3 холван, махн — 2,1 холван, үсн — 1,7 холван, ноосн — 1,5 холван, каракуль хүр-сх гаргългн — 1,3 холван икдүлгн темдгдджәнә. Сад болн виноград тарлгнә газрин агъу өрг-дүлгн темдгдджәнә.

Сырец-көвнү гаргългн цааранднь зөвәр икдүл-хин төлә агротехникин түрүн нүүрин шин дамшлт орулдж, көвнү тәрдж ургьалгнә цуг көдлмшиг өөрхн джилмүдин дунд механизировать келгьан төгсәдж, ургьциг аль-бисәрн бөдлүлгн эрки чи-нртә болджана. Колхозмудар болн совхозмудар көвнү-люцери тарлгнә эргц орулдж эдлгьәр, ус-лгддг газрин улм ясдж сәәрүлгьәр болн өргдүл-гьәр зөвәр көдлмш кегдхми.

Казахск Советск Социалистическ Республик

Казахск ССР-д өнүгтә металлург, энергетик, ма-ши тосхлгн, химическ, нефтин, нүүрснә, цементин, хот-хоолин болн гиигн промышленность цааранднь делгрүлгн, ик кемджәтәгьәр хар металлург бүр-дәлгн темдгдджәнә.

Республикин оln-амтнә эдла-ахун капиталын тав-цин мөнгнә кемджәнә 116—119 миллиард арслнь болхми, эс гидж урдк долан джилн тавцәс дүн-нхд 2,3 холван ик болхми. 1965 джилд промышле-ностин цуг продукци 1958 джилнәс дүннхд 2,7 холван икдхми.

(Цаарандкн 2-ч халхд).

1959—1965 ДЖИЛМЎДТ СССР-Н ОЛН-АМТНА ЭДЛАХУН ДЕЛГРЛТИН КОНТРОЛЬН ТО

(ЖПСС-н XXI-ч хург деер ўр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмўд)

(Цаарандкнь).

Онъгта металлургин ода ўлдждях предприятие-сь 6ргдўлгддханя, дакад шин ик предприятие-сь тосхдхми.

Хар металлургин завод эрки тосхлтень — Карагинск металлургическ боли Ермаковск феррославн заводмуд болхми.

Шин горнообогатителън комбинате тосхлгъна хаалггар томр рудан промышленностин ик делгрлт темдлгддханя.

Кустанайск областъд 1959—1965 джилмўдин дунд орн-нутгт ик гидг, джилдан 19 сай тонн томр руда гаргъх чидлтя Соколовск-Сарбайск горнообогатителън комбинат ўлдврт орх зовта, эн комбинат Уралин 6сдж делгрдж йовх хар металлургин боли Казахстанна металлургин неквириг томр рудан сурьегар теткх зовта.

Казахстанд тўрўн болдж цо гаргългън бўрдагддханя. Болд хаалгългън дўнхид 15 холван 6схми, прокати боли уулин шахтин оборудованя заводмуд боли маши тосхлгъна талдан предприятие-сь тосхлгън халагддханя. Тўрўн болдж электродвигатель-мўд боли электровакуумн прибормуд, кабелън издельс гаргългън бўрдагддханя.

Долан джиллин эргид цугтан 25,5—28,6 сай тонн нўўрс гаргългън чидлтя шахте ўлдврт оруллгън, нўўрс гаргългън 1,5—1,6 холван, тер тоод коксующ нўўрс гаргългън дўнхид 3 холван икдўллгън халагддханя.

Химическ промышленность хурди йовудар 6сдж делгрхми. Искусствени утц гаргългън дўнхид 10 холван икдхми: минералън удобренъ гаргългън зовар 6схми, синтетическ каучук, автомобилн покрышке, каустическ сод гаргългън бўрдагддхми. Хулс олзлагъна улд целлюлози боли картон гаргългън бўрдагддханя.

Гинги боли хот-хоолин промышленностин анъгас эдин, булгъарин — ўмсах-зўўхин, махна боли шикрин промышленность ик делгрлтан авхми.

Селаня эдла-ахун халхд буудя гаргългън цааранди икдўллгън халагддханя. Республикин ар ўзгин район, энўнла зерглўлдж махн-ўсна мал, торгън боли джобли нооста х6 6склгън шишлинъгдх зовта, теегин боли кодя теегин район болхла — махна мал, джобли нооста боли махна-6окня х6, дакад каракуль х6 6склгън шишлинъгдх зовта. 1965 джилд шикрин свекл гаргългън 1957 джиллинас 2,9—3,3 холван икдхми, сырец ковнъ — 1,6—1,9 холван, тосна культурун эки — дўнхид 2,8 холван, махн — 2,9 холван, ўсн — 1,9 холван, ноос гаргългън — 2,5 холван икдхми.

Тасрхан угагъар ургъц авлгъна боли буудя боли талдан культурун буудя гаргългън икдўллгън эрки таальнъ — цевр пар газрин уделън чинриг хагългддг газрин 15—20 процентд кўргдж тярлгън эргид орулдж эдллгън болджана. Шин газр хагълдж эдллгъар боли малин идгин газр услгългъар цаарандан чиги кодлми кегдхми.

Грузинск Советск Социалистическ Республик

Грузинск ССР-д химическ промышленность, маши тосхлгън, цо боли цитрусин зер-земш гаргългън, сад боли торгън утцна культур, виноград тярлгън боли чагър келгън боли бас тедў мет хот-хоолин промышленностин талдан анъгс цаарандк делгрлтан авхми.

Олн-амтна эдла-ахун капиталън тавцин м6нъгна кемджань 16,8 миллиард арслнь болхми. Долан джиллин эргид промышленностин цуг продукция 75 процент шаху 6схми.

Тўланя — энергетическ баз батрджана: газин тўла олзлдг ик электростанц тосхдхми. Нўўрсн шин кўчн-чидлин шахте, марганцин руда гаргългъна рудникс боли обогатителън фабрикс ўлдврт орулгдджана.

Маши тосхлгъна анъгас — электротехническ промышленность боли прибор тосхлгън икар делгрхми: ик кемджатягъар электровозмуд гаргългън бўрдагддханя. Химическ промышленностин продукция дўнхид 6 холван 6схми, минералън удобренъ гаргългън 2,2 холван икдхми; химическ продукция шин анъгс гаргългън бўрдагддханя.

Долан джиллин эргид цаягъин 15 фабрик тосхдхми, экли чагър келгън апроизводственн баз 6ргд-

хми, ця гаргългън 1,5 холван, виногради чагър — 2,5 холван 6схми.

1965 джилд зер-земш цуглуллгън 1957 джиллинас дўнхид 1,8 холван, виноград — 2,2 холван, мах гаргългън — 1,7 холван, ўс гаргългън — 2,4 холван икдхми. 1959—1965 джилмўдт колхозмудар боли совхозмудар 78 минъгън гектар газрт шин сад боли виноград тярлгън, цитрусов тярэг 6ргдўллгън халагддханя.

Азербайджанск Советск Социалистическ Республик

Азербайджанск ССР-д олн-амтна эдла-ахун эрки томмўднъ — нефтин, газин боли химическ промышленность цааранднъ делгрўллгън боли бас тедў мет хар боли онъгта металлург, маши тосхлгън, эдин промышленность, селаня эдла-ахун анъгас — ковнъ тярлгън, мал 6склгън, сад боли виноград тярлгън болджана.

Республикин олн-амтна эдла-ахун 1959—1965 джилмўдин эргид 29 миллиард арслнь кемджатя капиталън тавцин м6нъгн темдлгддханя, эс гидж урдк долан джилмўдас 1,6 холван 6сджаня. Долан джиллин эргид промышленностин цуг продукция дўнхид 90 процент немдж 6схми.

Нефть гаргългън боли джиллин эргид 33 процент немдж икдхми, газ — 2,6 холван, нефтеаппаратур гаргългън — 71 процент, электродвигатель-мўд — 2,3 холван икдхми. Электрическ кўчн-чидл гаргългън хойр холван шаху икддханя, химическ промышленностин продукция гаргългън зовар икддханя. Эд гаргългън 60 процент икдхми, шемг эд — 3,4 холван, виноградин чагър — 87 процент икдхми. Химическ боли металлургическ кесг заводмуд тосхлгън халагддханя.

1965 джилд сырец-ковнъ гаргългън 1957 джиллинас 1,7—1,8 холван икдхми, туовой торгън утцн гардг кокон дўнхид 1,3 холван, буудя — 2 холван, виноград боли идан — 2,3 холван, махн — 2 холван, ўсн — 2,2 холван, ноос гаргългън — 1,8 холван икдхми. Колхозмудар боли совхозмудар 118 минъгън шаху гектар газрин агъуд шин сад боли виноград тярлгън темдлгддханя.

Литовск Советск Социалистическ Республик

Литовск ССР-д республикин эдла-ахун цааранднъ коллективизировать келгън, маши тосхлгъ, гинги, хот-хоолин боли загъсна промышленность делгрўллгън, химическ промышленность бўрдагддханя.

Республикин эдла-ахун делгрлтд капиталън тавцин 12,5 миллиард шаху арслнь м6нъгн темдлгддханя, эс гидж урдк джилас хойр холван икдхми.

Промышленностин цуг продукция боли джиллин эргид 1,8 холванас давугъар икдхми, маши тосхлгъна продукция кемджань 2,6 холван 6схми, электр6энерг гаргългън — 2 холван, пааре эд гаргългън — 2,5 холван, булгъарин ўмсах-зўўх — 2 холван, малин тосн — 1,7 холван, загъс бярлгън — 1,7 холван икдхми. Тосхлтин материалмуд гаргългън зовар икдхми.

Ода ўлдждях электростанце 6ргдўллгъна боли шин электростанце тосхлгъна боли к6лтя республикин энергетическ к6рнъ батллгън темдлгддханя.

Республикин селаня эдла-ахун ўсна — тохмта мал, махна боли бекони гаха 6склгън, бодниц, темс, шикрин свекл боли олс гаргългънла нищўлдж шишлинъгдўлхми. Бас тедў мет, буудян эдла-ахун цаарандк делгрлтан авх зовта. 1965 джилд буудя боли шикрин свекл гаргългън 1957 джиллинас 1,5—1,7 холван, бодниц — дўнхид 2 холван, олсн утцн — 1,6 холван, махн — 1,5 холван, ўс гаргългън — 1,8—1,9 холван икдўллгън темдлгддханя.

Молдавск Советск Социалистическ Республик

Молдавск ССР-д маши-тосхлгън, тосхлтин материалмудин промышленность, хот-хоолин промышленность, энергетик, селаня эдла-ахун 66длт, виноград тярлгън, садмуд суулгългън, темс, свекл тярлгън нег ўлў цааранднъ делгрўллгън темдлгддханя.

Промышленностин цуг продукция боли джиллин эргид 2 холванас ўлўгъар, виноградин чагър кедж гаргългън — 3,2 холван, ўўрмг шикр кедж гаргългън — 2,5—2,8 холван 6схми.

Республикин эдла-ахун капиталън м6нъг гаргългъна кемджан боли джиллин эргид 8,8 миллиард арслнь болхми.

Чагър кедг 100 гар завод, шикрин 5 завод, махна 3 комбинат, консервин 6 завод, маши тосхлгъна заводмуд, хот-хоолин промышленностъд технологическ оборудованье кедж гаргългън завод, цементн завод тосхдддж дуусгдлгън халагддханя.

Селаня эдла-ахун халхар болхла, 1957 джиллинла дўнцўлхля 1965 джил шикрин свекл гаргългън 1,9—2,1 холван, мах гаргългън дўнхид 2,2 холван, ўс гаргългън — 2,3—2,5 холван, темс гаргългън дўнхид — 1,9 холван, виноград — 2,9 холван икдўллгън темдлгддханя. Республикин колхозмудар боли совхозмудар 180 минъгън гектар шаху газрт виноградникуд суулгългън, 116 минъгън гектар газрт садмуд боли ягод ургъдг модд суулгългън.

Колхозмуд хоорнд боли район хоорндк предприятие болгълддж колхозмудин м6нъгър зер-земш боли виноград эд-бод кедг заводмуд тосхлгън халагддханя.

Латвийск Советск Социалистическ Республик

Латвийск ССР-д эрки чинртя томмўднъ электротехническ боли радиотехническ промышленность, прибор тосхлгън боли маши тосхлгън, загъсна промышленность делгрўллгън болджана.

Республикин олн-амтна эдла-ахун капиталън м6нъгна кемджан 1959—1965 джилмўдт 10,8 миллиард арслнь болхми, эс гидж давси долан джилмўдин-дорхнъ 2 холван ўлў болхми.

Республикин промышленностин цуг продукция боли джиллин эргид 2,6 холванас ўлў 6схми, тер тоод маши тосхлгъна боли металл эд-бод келгън продукция — 2 холванас давугъар 6схми. Пассажирск вагод, дизельмўд, электрошамс кедж гаргългън 2 холван шаху, прибормуд — 2,3 холван, цемент дўнхид 1,5 холван, малин тосн — 1,8 холван: махн — 1,9 холван, загъс бярлгън — 2,2 холван 6схми.

Химическ, электротехническ боли маши тосхлгъна промышленностин кесг заводмуд тосхлгън боли ширўллгън темдлгддханя. Загъс анъндг флот зовар элвджўллгън боли Рига балгъснд загъсна порт-кдўллгън халагддханя.

Республикин селаня эдла-ахун улм цаарандан чиги, ик ўс 6гдг малмуд, мах боли 66к тегшар 6гдг гахас, сан тохмта малмуд 6склгъар шишлинъдўлгдх зовта. 1957 джилла дўнцўлхля, 1965 джилд мах гаргългън 1,8 холван, ўс гаргългън — 1,7—1,9 холван, буудя гаргългън — 1,7—1,8 холван, бодниц гаргългън — 1,6 холван, шикрин свекл гаргългън — 1,5—1,7 холван икдўлгдхми.

Киргизск Советск Социалистическ Республик

Киргизск ССР-д онъгта металлург, нефтин, газин, нўўрсн, гинги боли хот-хоолин промышленность улм цаарандан икар делгрхми.

Республикин олн-амтна эдла-ахун капиталън м6нъгн 10,5 миллиард арслнь болхми, эс гидж давси долан джилмўдинар болхла — 2,3 холван ик болхми. Республикин промышленностин цуг продукция 2,2 холван 6схми.

Эдла-ахусинг электрическ кўчар тетклгън зовар ясрулгдхми, хойр ик электростанц тосхдддж дуусгдхми. М6нъгън ус боли сурьма гаргългъарн республик Советск Союзд голлгч орман цааранднъ чиги хадгълхми. Нефть гаргългън авлгън 3 холван 6схми, газ икар гаргългън авлгън бўрдагддханя. Маши тосхлгъна, тосхлтин материалмудин, гинги боли хот-хоолин промышленностин предприятие тосхдхми.

Ковнъ, шикрин свекл, мах гаргългън авлгългъар торгън боли нарн нооста х6д 6склгъар республикин эдла-ахун шишлинъдўлгдхми. 1957 джилла дўнцўлхля, 1965 джил шикрин свекл боли сырец-ковнъ гаргългън — 1,3—1,4 холван, буудя гаргългън —

(Цаарандкнь 3-ч халхд).

1959—1965 ДЖИЛМҮДТ СССР-н ОЛН-АМТНА

ЭДЛАХУН ДЕЛГРЛТИН КОНТРОЛЬН ТО

(КПСС-н XXI-ч хург деер үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүд)

(Цаарандкнь).

2 — 2,3 холван, махи — дүннхд 3 холван, үсн — 2,6 холван, ноосн — 2,8 холван, торгына тутовой коконс — 2,9 холван икдүлгдхмн.

1959 — 1965 джилмүдт 28 миньгн гектар газрт шин садмуд болн виноградникүд суулгылгын халэгдджәнә. Хаалгын ик тосхлгс бас кедгдхмн.

Таджикск Советск Социалистическ Республнк

Таджикск ССР-д көвнй икар тарлгын, гийгн болн хот-хоолин промышленность, тосхлтин, материалмудин промышленность, садмуд болн виноградникүд суулгылгь улм цааранднь делгрүлдж икдүлгдгын халэгдджәнә. Энергетическ базмуд батлгдджана, Узбекск ССР-с газ орулгдхмн. Химическ болн цементн промышленность бүрдэгдджәнә.

Республикин оln-амтнә эдл-ахуд 8,6 миллиард арслнь гаргьхар халэгдджәнә, эннь 1952—1958 джилмүдинәр болхла — 2,6 холван ик болджана. Промышленности цуг продукц 80 процентас үлүгьяр икдхмн.

Селәнә эдл-ахун халхар болхла, 1957 джилинлә дүннцүлхлә, 1965 джил сырец-көвнй, нургьлдж нарн утцта сорт 1,3 — 1,4 холван, кокон—дүннхд — 1,6 холван, махи — 2,1 холван, үсн — 2,6 холван ноосн — 1,5 холван икар гаргьхар халэгдджәнә.

1959 — 1965 джилмүдт 42 миньгь шаху гектар газрт виноградникүд болн садмуд шинәс суулгьгдхмн.

Армянск Советск Социалистическ Республнк

Армянск ССР-д газрин өрин газ гардг көрнөд химическ промышленность улм цааранднь делгрүлггын, нарн кецтә маши тосхлгын болн прибор тосхлгын тер мет хот-хоолин болн гийгн промышленность делгрүлггын, энергетическ базмуд батлггын халэгдджәнә.

Капитальн гарх мөнннә кемджән долан джилин эргид 12 миллиард арслнь болхмн—1952—1958 джимүдәр болхла 2,2 холван ик. Промышленности цуг продукц дүннхд 2,2 холван өсхмн.

Республикин энергетическ базмуд икдүлхин төләд газрин өрин газар көдлгг хойр электростанц тосхдж лусхар, тер мет бас хойр гидроэлектростанц тосхлгын дуусхар темдггдджәнә.

Селәнә эдл-ахун халхар болхла, 1957 джилинлә дүннцүлхлә 1965 джил виноград гаргьлгын дүннхд—2,9 холван, плодмуд—3 холван, тәмк—1,4 холван, тутовой торгь неклгнә коконс—1,7 холван, махи—2,1 холван, үсн—1,8 холван икдүлгдхмн. Виноградникүдин болн садмудин газрин агьу 44 миньгн гектар икдүлгдхмн. Сан гарта чагьр болн коньяк кедж гаргьлгын бас зөвәр икдүлгдхмн.

IV. Советск оln-амтнә бәәдл-джиргьлин өслт

Социалистическ производствин делгрлтәс болн күч-көлснә гаргьлггын өддлүлггнәс иштәгьяр оln-амтнә бәәдл-джиргьлин зогсл уга өслт советск обществен делгрлтин заканы болджана.

Кемрджән капитализмин цагт производствин өслт дажрачнриг байджулггьнур болн күч-көлсч амтсиг хоосрулдж гууль-гуульгьнур шуд авч ирдг бәәси болхла, социализмин цагт обществен цугтаны сә хәәлггнә төлә, обществен цуг чледин материальн болн культурн улм өскгч некрмүдиг ханьгьахин төлә производств делгрнә, тегәд производствин өслт оln-амтнә бәәдл-джиргьлиг хаджилт уга өддлүлггьнур зална.

Капиталистическ систем-дорхнь, социалистическ систем гатлггын үлү болдгнь — социализмин цагт обществен производительн күчн-чидл түргәр делгрлт болн капитализмәр болхла оlnа күч-көлснә продуктсиг социалистическ обществен цуг көдләрч дунд чикар хувалгь теткдг бәәнә. Советск Союзд күч-көлсәр хувалгьна, түүнә күцәснә болн чинрлә ирцүлдж социалистическ принцип өдднә, тернь көдләчин эврәннь күч-көлснә ашд түслнь, бийиннь урмдта болдгиг токтана, тернь тегәд күч-көлснә гаргьлт өддлүлггьнд болн производств өслтднь эрки чинртә урмднь болджана.

Материальн урмд уга болхла кесг-кесг оln сай амтсиг коммунизмүр авч ирдг болш уга гидж В. И. Ленин сургьла. (Соч. 33 том, 36 халх).

Туркменск Советск Социалистическ Республнк

Туркменск ССР-д нефтин, газин, химин, гийгн болн хот-хоолин промышленность цаарандан делгрүлгдхмн.

Республикин оln-амтнә эдл-ахун делгрлтд 15,7 миллиард арслнь гаргьгдх болдж халэгдджәнә. 1952 — 1958 джилмүдинәр болхла 2,4 холван ик. Республикин промышленностин цуг продукц 2 холван шаху икдхмн.

Нефтин болн газин промышленностин делгрлтд капиталнь ик мөнннә гаргьгдх болдж халэгдджәнә. Нефть гаргьлггын—1,8 холван, газ гаргьлггын—4,3 холван икдхмн. Районн тепловый хойр электростанц тосхгдхмн. Удобрень гаргьлггын бүрдэгдджәнә. Кенчр эд болн торгьн эд, булгьяр гос кедж гаргьлггын зөвәр икар өсхмн.

Республикин селәнә эдл-аху цаарандан чигн көвнй гаргьлгьяр, нег үлү нарн утцта көвнй гаргьлггын шишлннәгдүлгдхмн. 1957 джилинлә дүннцүлхлә, 1965 джилд көвнй гаргьлггын дүннхд 1,5 холван, мах гаргьлггын—2,1 холван, ноос гаргьлггын—1,5 холван, каракульск хүрсх гаргьлггын—1,3 холван, тутовой торгь неклгнә коконс 1,2 холван икдхмн.

Эстонск Советск Социалистическ Республнк

Эстонск ССР-д сланцин, химин промышленностиг, электроэнергетическ эдл-ахуг, маши тосхлгьна, текстильн болн загьсна промышленностиг, тос болн мах гаргьлгь икдүлхиг цааранднь делгрүлх төр тәвгдджәнә.

Республикин оln-амтнә эдл-ахун делгрлтд 8,1 миллиард арслнь гаргьгдхар темдггдджәнә, эннь 1952—1958 джилмүдинәр болхла 1,9 холван ик. Промышленности цуг продукци дүннхд 1,8 холван, тер тоод маши тосхлггын—2,3 холван, сланец гаргьлгь авлггын—1,8 холван, цемент гаргьлггын—6 холванас үлү, махи болн махар кесн хот-хол гаргьлггын—2,1 холван, малин тос гаргьлггын—1,8 холван, загьс бәрлггын—2,3 холван өсхмн. Электроэнерг гаргьлггын 5 холванас үлү икдхмн.

Загьс бәрлггнә флот икар делгрхмн, терүт теткхн эркд Таллинд загьсна порт тосхгдхмн.

Селәнә эдл-аху цаарандан чигн үстә, тохмта малмуд өсклгьяр, мах болн өкк тегш өдг тохмта гахас өсклггын шишлннәгдүлгдхмн. 1957 джилинәр дүннцүлхлә, 1965 джилд мах гаргьлггын 1,7 холван, үс гаргьлггын—1,8—1,9 холван, буудя гаргьлггын—дүннхд 2 холван, бодниг гаргьлггын—2,2 холван, темс гаргьлггын—1,5 холван, олсн утц келггын—1,9 холван икдхмн.

Марксизмин-ленинизмин ул делдәчнр, коммунизмүр орлгь теткгч, хот-хол гаргьлггын элвджүлхин төләд, обществен производствин өслт цуг күч-көлсчнрин материальн урмдта боллгьна принцип эрки чинртәг лавлдж, әдләр тегшлдж хувахар седлгьиг цагтан шалгьчхала. Социализм-дорхнь, обществен производствин күчнә делгрлт улм өддән кемджәнд күрсн цагт, обществен цуг члед чадмгарн көдлг болсн цагт, теднә күч-көлснь болхла, улм ик гаргьлтта болсн цагт, зуг тер цагт коммунизмин ах девснәгд кергтә болсарнь хувагддгиг күцәдж болхмн. Зуг минь тийм таалд, эдлг тоотиг элвджүлггын күцәгдхмн, күч-көлсәр хувалгьиг социалистическ принципәс «күн болгьн чадмгарн, күн болгьнд керглсәрнь» гидг коммунизмин принципүр орлггын күцәгдхмн.

Советск оln-амтнә күчлгьяр агьу ик күчтә промышленность болн селәнә эдл-ахун ик производств гаргьгдсн делгрлтин өдгә цагин девснәгд мана көдлмшч класс, колхозн крестьянств, интеллигенц, советск цуг амтс улм сәәнәр бәәхд, эврәннь улм өскч материальн болн ухан-седклин некрмүдән өөрхн цагин эргид күтцднь ханьгьах цуг таал бәәнә.

Оln-амтнә хот-хол, нег үлү, үсн, тосн, махи, темсн болн зер-земш мет тийм хот-хоолар зөвәр ясулгдхмн. СССР-д хот-хол гаргьлгьна өслт, эдлвр тасрхан угагьяр икдүлггьнур авч ирджәхиг тоолх

кергтә, тийгхләрн, ташр цуг оln-амтнә, Советск Союзин оln-амтнә цугтаннь хот-хол тегштән ясулгдджана. Капиталистическ орн-нутгудт болхла, оln-амтнә эдлг хот-хоолин дундин тоод, хот-хоолин гаргьлт болн эдлврн кемджән бәәхтә классмуд болн күч-көлсчнрин эдлг хотин кемджән, тер мет метрополиин оln-амтсн болн колоньсин оln-амтсн эдлг хот-хоолин кемджән хоорнд агьу заг ик даргднә.

Советск улс ке сәәхн бат хувч-хунрар болн госн-ботинксәр элвгәр теткдхмн. Балгьсдар, көдлмшч поселксәр болн селән газрмудар гермүд икар тосхдж, оln-амтсиг бәәх пәтрмүдәр тетклггиг үндсәрнь ясулггын контрольн тоод халэгдджәнә. Мебельмүд, герин зүсн-зүүл өлг-эд кедж гаргьлггын зөвәр икдүлгдджәнә, бичкн күүкдин эдлг хот-хол болн эд-тавр гаргьлггиг элвджүлггьнд, теднә чинриг ясулггьнд ик оньг өггдджәнә.

Джалв өддлүлггын, нег үлү бичкн болн дундин джалв авдг көдлмшчнрин болн үүлд церглгг улсин джалв зөвәр өддлүлггын темдггдджәнә. Иргч долан джилд пенсий, дөнн өлггьнд, бичкн күүкдин сугрәмдж бүрдәлггьнд, оlnа хот-хол элвджүлггьнд, түүг ясулггьнд болн кимдрүлггьнд госу-дарств ик мөннә гаргьлггиг өгчәнә.

СССР-н оln-амтнә материальн бәәдл-джиргьл болн культурн кемджә улм икар өддлүлггь темдггдджәх, оln-амтнә эдл-ахун делгрлтин контрольн то, Коммунистическ парть болн Советск правительство советск оln-амтнә бәәдл-джиргьл ясулхин тускар цуцрлтан угагьяр килмджән өдгиг шинәс тодрхагьяр үзүлджәнә.

1. СССР-д йоста гидг оln-амтнә ору болджах, орн-нутгин ору, оln-амтнә бәәдл-джиргьлин кемджән даньгин өслгнә сә хәәлггьнд болн социалистическ производств делгрүлхин төләд гаргьлгьна, капиталистическ орн-нутгудт болхла, дажргч классмуд байджәхин төләд гаргьлгьна. 1958 джилинәр болхла 1965 джил орн-нутгин ору 62 — 65 процент өсхмн. Орн-нутгин ору өслгнәс иштә оln-амтнә эдлвр улм өддлхмн. Эдлврн көрнә долан джилин эргид 60—63 процент өсхмн.

2. Социалистическ производствин өслтин агьу ик кемджәнлә залгьлдж, тер мет, бас предпри-ятьсин сетьс болн наукин, культурин, эрдм-сур-гьулин болн эрүл-менд харлгьна учрежденьс, оlnа хот-хол, түүлггән, оln-амтсиг бәәдг комму-нальн гермүдәр тетклггын зөвәрт икдүлгдджәх учрар долан джилин эргид оln-амтнә эдл-ахун цуг халхсар көдлмшчнрин болн үүлд церглгг улсин тоог дүннхд 11,5 сай күргдж, эс гидж 21 процент икдүлггын темдггдджәнә. Оln-амтнә эдл-ахуд көдлмшчнрин болн үүлд цергләчнрин ут тонь долан джилин чилгчәр 66 сай гар күн болхмн.

3. Долан джилин эргид көдлмшчнрин болн үүлд цергләчнрин ил лавта ору, көдлмш кедг нег күүнә джалвар дундлад тоолхла, көдләд олсн мөнннә ору, пенсин болн дөнннн өслтин ашд, тер мет оlnа хот-хоолин үн улм цаарандан кимдрүлггьнә ашд 40 процент өсхмн.

Селәнә эдл-ахун производствин өслтәс болн күч-көлснә гаргьлт өддлггнәс иштә колхозникудин ил лавта орунь долан джилин эргид нургьлдж колхозмудин обществен производствин өслтин тоогьас багь гихдән бас 40 процент өсхмн.

Амтн бәәдг гермүд тосхлгь икар делгрүлггын, школ-интернатмудин, бичкн күүкдин учреждень-син сетьс тосхлггын болн эмчин халхар оньгәр эмндиг улм цаарандан делгрүлггын, оln-амтсиг сургьлггын болн культурн-бытовой тетклггнә нань чигн янзс күч-көлсчнрин бәәдл-джиргьлин кем-джәг өддлүлггьнд ик чинртә болхмн.

4. Иргч долан джилд көдлмшчнрин болн үүлд цергләчнрин джалв икдүлггьнлә хамдан, оln-амтнә эдл-ахун цуг халхсар сүл джилмүдт эклгд-сн көдлмшчнрин болн үүлд цергләчнрин джалв диглгьн дуусгдхмн. Авдг джалвиг дүсүләд диглг-гьн, бичкн джалв болн дундин джалв авдг көдлм-шчнрин болн үүлд цергләчнрин авдг джалв икдүл-ггын болдж гархмн, тийм кевәр, ик джалв авдг көдләчнрлә дүннцүлхлә, бичкн болн дундин джал-в хоорндк заагиг багьрулггьн болдж гархмн.

(Цаарандкнь дарук номерт).

КОММУНИСТИЧЕСК ПАРТИН ЗААСН ХААЛГЪАР

Мана күч-көлснә хәрү

КПСС-н XXI ч хург деер үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүдин тускар Элст балгьсна „1-е Мая“ артелин көдлмшчирин болн үүлд цеглächирин хург болв.

Долан джилә зурагъар советск оль-амтнә бәәдл-джиргъл улм сәәхрдж, байрта, бахмдлта болхнь докладин тезисмүдәс тодрха үзгддәнә. Тегәд чигн артелин көдлächир, КПСС-н ЦК-н Пленумин шийдврнг ик байртагъар тосихав. Зург цокдг цехин көдлächир Бадм-Гаряев үг авб.

— КПСС-н ЦК-н XXI-ч хург деер үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүдиг умшчкәд йир икәр байрлвв. Эн долан джилә зура мана коммунистическ партин бгчәх килмджиг дакн нег сәәнәр үзүлдәнә. Эн зура, күч-көлсчирин бәәдл-джиргьлиг цааранднь улм сәәхрүлсн деерән мана энкәр Төрснә күчн-чидлин бслтиг нарт делкәд үзүлдж медүлдәнә.

Партин килмджд хәрү бгч би сийдән даалгъар авчанав. Эн джилә зурагъан декабрин 5-н күртл күцәнәв— гидж Бадм-Гаряев үгән төгсәв.

Дарунь, хуви уйдг цехин түүрүн нүүрт йсвач Павлова Анна босв. Мана энкәр партидан үнн седклин хаглан брджәнәв.

Партин бгчәх килмджд мана орн-нутгт күч-көлсчирин бәәдл-джиргьлн бдр ирвәс улм бахмдлта, байрта болна. Ода эн долан джилә зурагъар, күн болгьна бәәдл-джиргъл улм бәәхтә болхн мана Төрснә күчн-чидл бсджәхиг нарт делкәд эн зура үзүлджәнә.

Партин эн шин килмджд хәрү бгч сар болгьна зурагъан күс-дундур холван күцәнәвт гидж үр Павлова келв.

Хуртг босдж нань чигн көдлмшчир келцхәв.

Артелихн келсн үгән күцәнхн лавта.

Б. ЭЛЮЕВА.

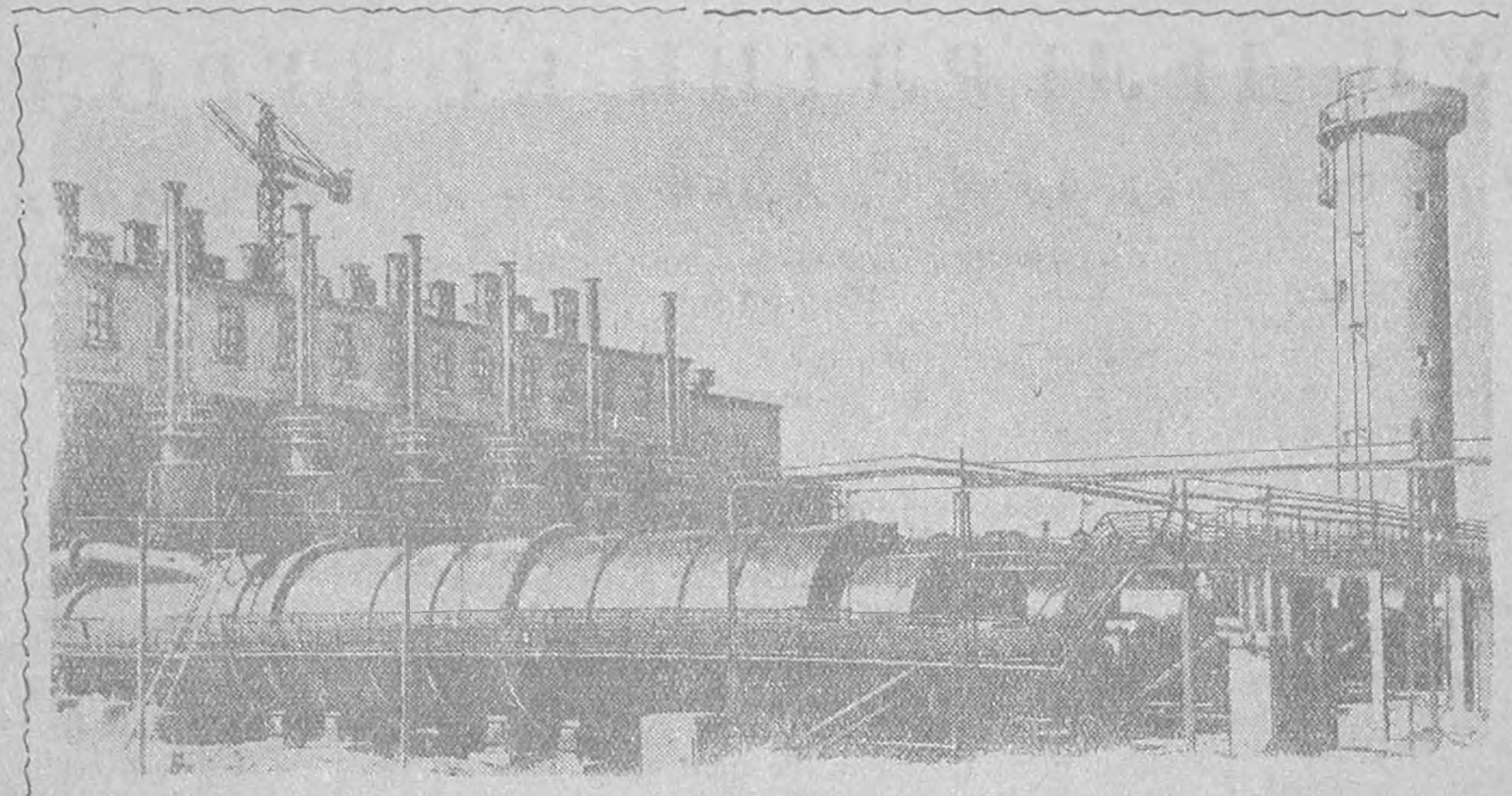
ҮКРЧИРИН ҮГ

Приозерн района „Ергенинскии“ совхозин дөрвдгч фермин үкрчир, КПСС-н ЦК-н ноябрьск Пленумин шийдврмүдиг байртагъар тосихав.

Эн фермин ах үкрчир уурмүд Додырев Болжа болн Акаев Пурвә 145 үкрмүд күн болгьн хәләджд хәрүлдәнә. Тугълмудан эдн цугтнь әрул-менд бсқцхәв.

Коммунистическ тосхлтин долан джилә зураг үкрчир ик гидгәр таасдж, түүнд хәрүд гидж, 1959 джил тугълх 100 үкр болгьнас сән чинәтә, чань-чирг 100 тугълмуд авх болдж, социалистическ дбрллә бргәр делгрүлдж йовшана.

П. НАРМАЕВ.

Ставрополн химическ промышленностин түүн завод-көбгүн завод эклдж көдлмшт орулггн — Ставропольск крайд ик чинртә. Орн-нутгт оль-амтн эдлх бгч-эд эвлджүлх ик төр хагълхдән ик нилчән күргх төр мөн.
Ставропольск көбгүн завод бггә пагин техникәр боли аппаратулар агсгдв.
ЗУРГТ: көбгүн завод, түүн нүүрт бәәхн—газин бешмүд.

Коммунистическ тосхлтин долан джилин ик зура

Партин XXI-ч хург деер үр Хрущевин кех докладин тезисмүдин тускар Элст балгьсна производственн предприятисин комбинатин көдлмшчирин, инженерн-техническ көдлächирин митинг болв.

Митингд комбинатин начальник Эльвартынсв келв:

— Советск Союзин Коммунистическ партин XXI-ч хург деер кех докладин тезисмүдиг мана предприятиин көдлмшчир, эврәнннь социалистическ төрскүдән, Коммунистическ партидан ик гидгәр ханлт брдж, байртагъар тосихав. Мана орн-нутгт промышленн продукциян гол халхсиг кедж гаргьлгъар долан джилин әрци нарт делкәд түүрүн орм ээлх. Үр Хрущевин докладин тезисмүдт заагдсн СССР-н оль-амтнә эдл-ахун делгрүлтин контрольн то, цуг күч-көлсчириг

мана орн-нутгт коммунистическ тосхлтин ик төрмүд күцәлгьнүр залджана.

Тосхлтин индустр делгрүлгьнд, государственн капиталн боли амтн бәәлг гермүдин тосхлтд кергтә материалмуд келж гаргьлгьнд үр Хрущевин докладин тезисмүдт ик снэг бггдлжәнә. Элст балгьсна тооскин завод эн джил 1 сай 800 мингьгн тоосх, эс гидж нидн джиллә лүньүлхлә, гурви холван үлүгъәр кедж гаргьв. Иргчлән билн энүнәсн хсйр холван үлүгъәр, 5 сай тоосх келж гаргьх эбвтәвдн.

Советск Союзин Коммунистическ партин XXI-ч хургиг уклдж, социалистическ дбрллә улм бргәр делгрүлдж, производственн зурагъан күцәхин төлә цугъарн зүткджд көдлчхәхин гидж комбинатин көдлмшчириг тер дуудв.

Советск Союзин оль келн-амтнд килмджд бгч, телнә бәәдл-джиргъл болн культур бдл-

лүллгьнд парть боли правительств тасрлтан уга донь бгчәхин тускар үр Бадинов К. хуртг ирсн улст келдж бгв.

Үр Хрущевин докладин тезисмүдиг үнн седкләрн таасджах деерән, Элст балгьсна тосхлтиг кергтә материалмудар күтиднь боли цаглаь тетхиян кергт билн цуг эв-аргъан боли чидлән бгч көдлчхдн гидж үгән тер төгсәв.

Алебастрин цехин көдлмшчир бдрә кемджәгъән хойр холван күпәджәхин төлә зүткджджәхәнә, тегәд телнә үлгүрәр көдлчхәтин гидж комбинатин цуг көдлмшчириг эн предприятид оль джил көдлджәх Михеева дуудв.

О. КУКЕНОВ.

Партин хургиг диилврәр уктджанавдн

КПСС-н XXI-ч хург деер „1959—1965 джилмүдт оль-амтнә эдл-ахун делгрүлтин контрольн тоогъин“ тускар үр Н. С. Хрущевин кех докладин тезисмүд барт барлгдсн зәнъ-ге маниг икәр байрлудж, күч-көлснә шин диилвр күцхд омгшаруль.

Мана хөбчирин бригад эн джилиг көдлмштән сән диг күцсн дуусджана. 100 хдн болгьнас 112-д хургд авгдв, ноос государствд орулдж бггьлгьнә зура 102 процент күцәгдв. Намрар 411 хургд боли 330 нәәднр хдл хойрлад киргьджд авсн ноосн терүнд бас немгдхн. Хургдиг экәснь салгьхд тедн 27,5—28,5 килограмм татцхав.

Мана хошд 830 нәәднр хдл бәәнә. Нидн джил хөбдин көг эртәр тәвджд, үвләр хдл хургьлгьгш шинкән эклдж келәвдн. Эн көдлмшин ик чинрнь, хд бсқлгьнд лавта олзтань ода

батар медгдв. Үвләр гарси хургьдин бслтнь сән болна, намрт экәсн салгьлгьнд 25—30 килограмм татна, ноосинь киргьджд болнә.

Эн джил тегәд хошин хөбдән цугтнь эрт үвләр хургьлулх болдж шиивдн. Энүгән күцәхин кергт әртәснь белдәд, искусственин көг тәвлгьнә пункт гаргьвдн. Эн көдлмш дассн техник, ВЛКСМ-н член Тамара Вязникова, манд ирв. Хойрдгч хөбч болдж көдлджәх Николай Басангов, Тамара, би гурви хөбдт көг тәвлгьнә көдлмшиг сентябрин 19-д экләд октябрин 17-д төгсәвдн. Искусственин көг тәвлгьгиг давтджд кеввдн.

Мал үвлзүллгьгш бригад сән белдвр келж тосв. Хөбнә хошан эврәнннь чидләр ясад, шаллад эртәр дуусвдн. Ода тепляк тосхлгьгш дуусджанавдн. Бийсимдн бәәдг гер шахм, тегәд ода шин гер тос-

хджанавдн. 196 тонн бвсн хошур зөбджд авгдв, 360 тонн эрдни-шишән силос булгдв.

Бригадин хөд сән чинәтәгъәр үвлзүллгьнд орджана. Нидн джилин үвлин туршарт хөбдән гару угагъар авч гарлавдн. Ода үвлзлгьн эклсн түүрүн бдрәс авн 1-ч фермин ах хөбч үр Д. Абсәтировла дбрлдәнә бооца кегъәд, 100 хөбнас 115-д хургь, хдн болгьнас 4 килограмм ноос авх, хөбдәсн нег чигн толгъа гару гаргьлго, хөбдән сән чинәтәгъәр үвләс авч гарх даалгъвр авсн көдлджәнәвдн.

Эн дбрлдәнд бмн гархин төләд мана бригадин хөбчир ик шумгъа кевәр көдлмшән кедж, партин хургиг шин диилврәр уктхар зүткдждәнә.

Т. БАСАНГОВ.

„Раздольный“ совхозин 1-ч фермин ах хөбч.

Зүркни ик ханлт

Элст балгьсна „Сельхозтрансин“ автомашина залачирин болн көдлächирин хург деер КПСС-н XXI ч хург деер үр Хрущевин кех докладин тезисмүдин тускар күундвр бсдв. Хуртг ирхәсн улс долан джилә зура күпәхлә, мана орн-нутгт бәәдл-джиргъл ягьджд хуврджд, хамг эдл ахун болн культурн бслт ямаран кевәр бсхин тускар, советск амтнә бәәдл джиргьлн элвг бәәхтә болхиг соньсцхав.

Эклд партиин организацин сегләтр үр Коробейников Николай Петрович хургиг секв. Түүрүн боллж тооч үр Терещенко И. В. үг авб.

— Мана парть оль-амтиг коммунизмин тосхлтин хаалгъур залджаснд би йир икәр байрлджанав,— гидж үр Терещенко келв.

Дарунь босджд үг келсн комсомолец, түүрүн нүүрт йовгч автомашина залач үр Ефремов, КПСС-н ЦК XXI-ч хург деер үр Хрущевин кех докладин тезисмүдиг таасджд, ноябрь-декабрь сармудин зурагъан 150 процент күцәнәв гидж үгән төгсәв.

Улан мөнгьнә урч үр Кульш джилә зурагъан болзгаснь урд күпәх даалгъвр авч, цуг көдлächириг дууль. Автомашина залач Цакиров эн тезисмүдәр темдггәдждәх долан джилә зураг йбрәджд, ноябрь, декабрь сарин зурагъан 180 процент күцәнәв. Эду метәр көдлдж хәрү бгчәх гидж цуг көдлächириг дуудв.

Терува хөбн „Сельхозтрансин“ директор үр Олейников үг авб.

— Мана көдләнәс оль-амтнә бәәдл-джиргъл ясрх эбвтә. Тер төләд бидн сәәнәр көдлх эбвтәвдн. Джилә аца зөбләнә зурагъан бидн ноябрин 7-д болзгаснь урд күцәләвдн.

Эн мана даалгъвр, КПСС-н XXI-ч хург деер үр Хрущевин кех докладин тезисмүдиг маш ик байртагъар тосд жа хиг үзүлдждәнә гидж үр Олейников келв.

МУУТЛА Б.

ХӨӨЧИН ДААЛГЪВР

Сарпинск района, Ильичин нертә колхозин ах хөбч Ахдун Аармш Хар газрт хойр үвл даранднь хдл үвлзүлдждәнә. Ода эн хөбч 1200 толгъа хдл Хар газрт үвлзүлхәр тууджд ирв. Ах хөбч Ахдун Аармш бий деерән дааджд авсн хөбдән үвләс нег чигн гару уга, таргьн-цадхлн авч гархар зүткджд йовна.

Н. ТИМАСЕВ.

Чиклвр

1232 (1326) номертә мана гезетин, ноябрин 21-д гарси 232(3216) номертә гезет гидж тоолхн.

Реданторин дарун Б. Б. Дорджиев.